

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหารโรงเรียนในภาคเหนือ

นายวิรัช ไชยรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN -974-562-444-6

011123

11737196x

SCHOOL ADMINISTRATORS' OPINIONS CONCERNING STUDENT
TEACHING PROGRAMS IN NORTHERN REGION

Mr. Virat Chaiyarugs

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School.

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหารโรงเรียนในภาคเหนือ
ชื่อนิสิต นาย วิรัช ไชยรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอก
ภาควิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอน

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนฝึกสอนระดับประถมศึกษาในภาคเหนือในปีการศึกษา 2523 จำนวนทั้งสิ้น 185 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) แบบประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 185 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 171 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 92.43 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percent) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังโดย

ใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู ผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้วิทยาลัยครูดำเนินงานโครงการฝึกสอนในระดับที่สูงกว่าที่ปฏิบัติอยู่จริง โดยผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้วิทยาลัยครูดำเนินงานโครงการฝึกสอนในระดับมาก แต่ในสภาพที่เป็นจริงวิทยาลัยครูดำเนินงานโครงการฝึกสอนในระดับปานกลาง
2. เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้อาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับที่สูงกว่าที่ปฏิบัติอยู่จริง โดยผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้อาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับมาก แต่ในสภาพที่เป็นจริงอาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับปานกลาง
3. เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง ผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้ครู-อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับที่สูงกว่าที่ปฏิบัติอยู่จริง โดยผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้ครู-อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับมาก แต่ในสภาพที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับปานกลาง
4. เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอน ผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่สูงกว่าที่ปฏิบัติอยู่จริง โดยผู้บริหารโรงเรียนคาคหวั่งให้นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับมาก แต่ในสภาพที่เป็นจริง นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในระดับปานกลาง
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหารโรงเรียนทุก ๆ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

Thesis Title School Administrators' Opinions Concerning
 Student Teaching Programs in Northern Region

Name Mr. Virat Chaiyarugs

Thesis Advisor Assistant Professor Boonmee Nenyod Ed.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this research are as follows:-

1. To study school administrators' opinions concerning the actual and the expected situations of student teaching programs.
2. To compare school administrators' opinions concerning the actual and the expected situations of student teaching programs.

Hypothesis

There is no significant difference in the school administrators' opinions concerning the actual and the expected situations of the student teaching programs.

Procedure

The population of this study consisted of 185 elementary school administrators' in Northern Region who performed their duties during the academic year of 1980. A questionnaire was

used as a method of gathering data for this study which was constructed in the forms of check-list, rating-scale, and open-ended. Out of 185 questionnaires sent out, and 171 or 92.43 percent were completed and returned. The data were statistically analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Findings

The findings of this research were as follows:-

1. Concerning the teachers colleges performance upon student teaching programs, school administrators expected that teachers colleges should perform more upon student teaching programs. They rated that they expected teachers colleges to perform at the high level but for the actual performance they rated at the normal level.
2. Concerning the performance of the college supervisors' functions, school administrators expected that college supervisors should perform more upon their functions. They rated that they expected college supervisors to perform at the high level but for the actual performance they rated at the normal level.
3. Concerning the performance of the co-operating teachers' functions, school administrators expected that co-operating teachers should perform more upon their functions. They rated that they expected co-operating teachers to perform at the high level but for the actual performance they rated at the normal level.

4. Concerning the performance of the student teachers' functions, school administrators expected that student teachers should perform more upon their functions. They rated that they expected student teachers to perform at the high level but at the actual performance they rated at the normal level.

5. There is significant difference in the school administrators' opinions concerning the expected and actual situations of student teaching programs at the .01 level. Therefore, the hypothesis is rejected

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. บุญมี เฌรยอก ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิดและตรวจสอบความถูกต้องต่าง ๆ
ด้วยความเสียสละและอกตนิยม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา
ประไพตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์เชิญ วีระฉายา
อาจารย์ณรงค์ ชรรณคุณ อาจารย์ทิพวรรณ สีคดรัสมิ์ และอาจารย์สุนีย์ เอี่ยมมอกุลย์
ในการตรวจแก้และวิจารณ์แบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ มีคุณค่ายิ่งขึ้น

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากอาจารย์
นิเทศก์โพธิ์วิทยาลัยครูภาคเหนือและผู้บริหารโรงเรียนฝึกสอนระดับประถมศึกษาในภาค
เหนือเป็นอย่างดี

นอกเหนือจากบุคคลที่กล่าวแล้ว ยังมีผู้มีพระคุณ ตลอดจนนมวลมิตร ซึ่งไม่อาจ
กล่าวนามได้หมด ได้ให้ความสนับสนุนทั้งในค่าน้ำดื่ม ก่าดื่มใจ และก่าดื่มความคิด
มาตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นงานวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้
ณ โอกาสนี้

วิรัช ไชยรักษ์

พฤษภาคม 2526

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมุติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	11
2. หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ขอบข่ายของเรื่องในก่าวิจัย	12
การฝึกสอน	12
ความมุ่งหมายของการฝึกสอน	14
การดำเนินงานโครงการฝึกสอน	16
บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์	21
บทบาทหน้าที่ของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง	26
บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอน	32
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกสอน	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	43
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
ลักษณะแบบสอบถาม	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฝึกสอน ของวิทยาลัยครู	56
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ อาจารย์นิเทศก์	60
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง	64
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ นักศึกษาฝึกสอน	68
เปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการ ฝึกสอนของผู้บริหารโรงเรียนในค้ำต่าง ๆ	72
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอน ของผู้บริหารโรงเรียน	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	76
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	76
สมมุติฐานของการวิจัย	76
วิธีดำเนินการวิจัย	76
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะ สำหรับวิทยาลัยครูในการพัฒนาการฝึกสอน	93
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	95
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	104
ภาคผนวก ข.	105
ภาคผนวก ค.	118
ประวัติผู้เขียน	122

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

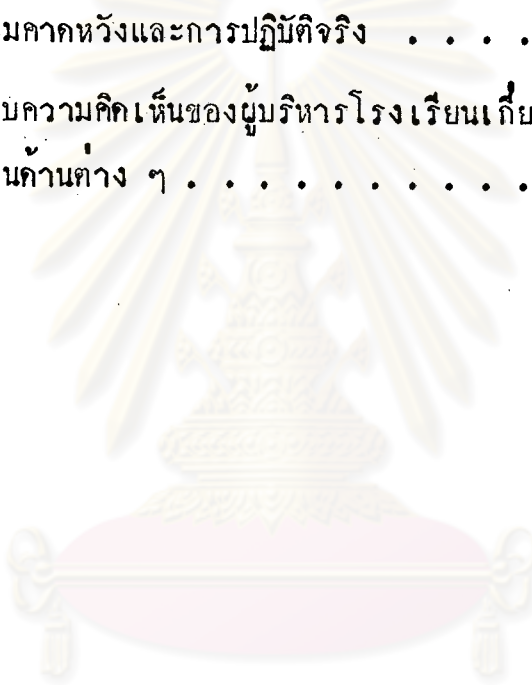
ตารางที่	หน้า
1. จำนวนแบบสอบถามในการวิจัย	46
2. จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามเพศ	50
3. จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุ	51
4. จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา	52
5. จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุราชการ	53
6. จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามระยะเวลาที่ดำรง ตำแหน่งผู้บริหาร	54
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความคาดหวัง และระดับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการดำเนินงานโครงการฝึกสอนของ วิทยาลัยครู และอัตราส่วนวิกฤต t ที่ใช้เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและการปฏิบัติจริง	56
8. ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความคาดหวัง และระดับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ และค่าอัตราส่วนวิกฤต t ที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ ความคาดหวังและการปฏิบัติจริง	60
9. ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความคาดหวัง และระดับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการฝึกสอนของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการปฏิบัติตามบทบาทของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง และค่าอัตราส่วนวิกฤต t ที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ ความคาดหวังและการปฏิบัติจริง	64

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

10. ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนระดับความ
 คาคหวั่งและระดับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกำรฝึกสอนของ
 ผู้บริหารโรงเรียนในกำนการปฏิบัติตามบทบาทของนักศึกษา
 ฝึกสอน และอัตราส่วนวิกฤติ t ที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
 ของความคาคหวั่งและการปฏิบัติจริง 68
11. เปรียบเทียบความคิคเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกำร
 ฝึกสอนในกำนต่าง ๆ 72

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย